

УДК 347:338.48

Постна К.С.¹, Татар Л.В.²

¹ студент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків

² канд. техн. наук, доцент, Державний біотехнологічний університет, м. Харків

ПРАВОВІ ОСНОВИ НАДАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ

Туризм сьогодні – це не просто відпочинок, а ціла індустрія, що об'єднує економіку, культуру, транспорт і міжнародні зв'язки. Розвиток туристичної індустрії вимагає наявності нормативно-правових актів, які виконують загальні вимоги до якості туристичних послуг [1].

Правову базу туристичних послуг в Україні визначає Закон України «Про туризм», який регулює діяльність туристичних операторів і агентів, права та обов'язки споживачів, а також вимоги до якості туристичного продукту. Згідно із законом, туристичні послуги – це комплекс дій, що включають організацію подорожей, бронювання місць проживання, транспортне забезпечення, екскурсійне обслуговування, страхування, а також інформаційні та

посередницькі послуги.

Державна політика розвитку туристичного комплексу України повинна реалізовуватися на основі стратегічного підходу та враховувати зарубіжний досвід [2].

Ключовими суб'єктами ринку є туроператори та турагенти. Туроператор створює туристичний продукт – формує пакет послуг, укладає договори з готелями, авіакомпаніями та іншими партнерами. Для здійснення такої діяльності підприємство повинно мати ліцензію, дотримуватися вимог законодавства та нести відповідальність за безпеку туристів.

Потенційний клієнт має право отримати повну і достовірну інформацію про програму подорожі, умови проживання, харчування, трансфер, страхування та інші важливі деталі. Домовленості мають бути закріплені договором на туристичне обслуговування, який є головним документом, що захищає права відповідальність сторін. Особливу роль у системі туристичних послуг відіграє страхування туристів. Закон зобов'язує туроператорів забезпечити медичне страхування під час подорожі, а у випадках виїзного туризму – ще й фінансову гарантію на випадок неплатоспроможності компанії.

Сучасний ринок продажу туристичних турів активно переходить у цифровий формат: онлайн-бронювання, електронні договори та цифрові ваучери стають звичними інструментами. Інтернет-платформи дозволяють туристам самостійно порівнювати ціни, вивчати відгуки, перевіряти надійність туроператора та навіть отримувати консультації у режимі реального часу. В цифровому середовищі важливо дотримуватися вимог щодо захисту персональних даних і прозорості інформації, щоб уникнути шахрайства чи прихованих платежів.

Для успішного функціонування туристичного бізнесу важливе дотримання етичних і правових стандартів. Турист має право на якісний відпочинок, безпечні умови перебування та відшкодування збитків у разі невиконання умов договору. Туроператор, своєю чергою, має право вимагати своєчасної оплати та гарантій виконання зобов'язань клієнтом.

Правові основи туристичних послуг є фундаментом довіри між туристом і компанією та гарантують справедливість, безпеку й якість сервісу. За умов тісного партнерства між сторонами туризм розвиватиметься як стабільна і прибуткова галузь.

Список використаних джерел:

1. Безсмертнюк Т. П., Тищук І. В., Пасічник М. П. Нормативно-правове регулювання розвитку екологічного туризму в Україні. *Наукові перспективи*. 2025. № 4(58). С. 423–436. doi: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4\(58\)-423-436](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4(58)-423-436).
2. Tranchenko L. V. (2024). Toolkit of the state policy for the development of the tourist complex of Ukraine. *Scientific Notes of Lviv University of Business and Law*. (40), 625–631.